

M.A. PART-II EXAMINATION, 2020 (DDE)

SUBJECT: SANSKRIT

PAPER: V

TIME: 2 HOURS

FULL MARKS: 40

The Figure in the margin indicate full marks. Candidates are required to give answers in their own words as far as practicable.

FIRST HALF

MARKS: 20

- अधोलिखितेषु द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ— 10×2=20
1. सूत्रद्वयं सप्रसङ्गं व्याख्यायताम्— 5×2=10
 - (क) अनद्यतने लुट्।
 - (ख) अनुदात्तङित आङ्गनेपदम्।
 - (ग) परोक्षे लिट्।
 - (घ) लः कर्मणि च भावे चाकर्मकेभ्यः।
 2. ससूत्रं द्वयोः साधनप्रक्रिया प्रदर्शयताम्— 5×2=10
 - (क) भवामि
 - (ख) भूयात्
 - (ग) भव
 - (घ) बभूवुः
 3. शब्दानुशासनस्य गौणप्रयोजनानि उल्लिख्य तेषु त्रितयं महाभाष्यग्रन्थदिशा व्याख्यायताम्। 10×1=10
 4. यथेच्छं द्वयोः व्याख्या कार्या— 5×2=10
 - (क) येनोच्चारितेन सास्त्रालाङ्गलककुदखुरविषाणिनां सम्प्रत्ययो भवति स शब्दः।
 - (ख) व्याख्यानतो विशेषप्रतिपत्तिर्न हि सन्देहादलक्षणम्।
 - (ग) किञ्चिन्सामान्यविशेषबल्लक्षणं प्रवर्तयम्।
 - (घ) प्रियतद्विताः दाम्नितायाः।

SECOND HALF

MARKS: 20

- अधोलिखितानां प्रश्नानां द्वयं समाधेयम्— 10×2=20
1. ध्वनिसूत्रस्य संज्ञानिर्देशपूर्वकं ग्रीममहोदयस्य ध्वनिसूत्रमुदाहरणयोगेन उपस्थापयताम्।
 2. भाषाविज्ञानमनुसृत्य वैदिकलौकिकभाषयोर्मध्ये तुलनात्मकम् अध्ययनं कार्यम्।
 3. याज्ञवल्क्यदिशा दायभागविषये एकः प्रबन्धः लेखनीयः।
 4. कस्तुवत् सीमाविवादः? अस्य समाधानविषये याज्ञवल्क्यस्य वक्तव्यं परिस्पृष्टनीयम्।